

VNO
NCW

WEST

VERKIEZINGS- MANIFEST PROVINCIALE STATEN NOORD- HOLLAND

OP 15 MAART 2023 ZIJN DE VERKIEZINGEN VOOR DE PROVINCIALE STATEN, HET PROVINCIALE PARLEMENT DAT UIT 55 VOLKSVERTEGENWOORDIGERS BESTAAT. IN DIT MANIFEST STAAN DE WENSEN VAN ONDERNEMERS, VERENIGD IN VNO-NCW METROPOOL AMSTERDAM (MRA) EN NOORDWEST-HOLLAND (NWH), VOOR HET PROVINCIALE BELEID. HET IS AANGEBODEN AAN DE LIJSTTREKKERS EN DE SCHRIJVERS VAN DE VERKIEZINGSPROGRAMMA'S VAN DE PROVINCIALE PARTIJEN.

VOORWOORD

Beste (aanstaande) provinciale volksvertegenwoordiger en bestuurder

In alle verkiezingsprogramma's staan voorstellen voor het verhogen van welvaart en welzijn. Ondernemers – met bijna 500.000 vestigingen in Noord-Holland! - hebben daarbij een vitale rol. Behalve aan materiële welvaart (economische groei) dragen zij ook bij aan onder meer een betere gezondheid van de inwoners, aan leefbaarheid (natuur en milieu), bereikbaarheid en woningbouw.

Vijf focusgebieden

Vijf focusgebieden zijn cruciaal voor het succes van de ondernemingen in Noord-Holland.

In willekeurige volgorde:

1. Sterk ondernemerschap door publiek-private samenwerkingsverbanden;
2. Een functionerende arbeidsmarkt met voldoende aanbod van technisch personeel, zodat de provincie kan verduurzamen;
3. Een soepele implementatie van de omgevingswet, zodat investeringen in energietransitie, circulariteit en natuurbescherming kunnen plaatsvinden;
4. Ontsluiten van nieuwe woongebieden door nieuwe openbaar vervoervoorzieningen en wegen;
5. Een langetermijnvisie op de ruimtelijke ordening.

Maatregelen om dit te realiseren, zijn effectief als ze in onderlinge samenhang worden uitgevoerd.

Regierol

Provincie en gemeenten staan voor complexe transitie's. Grote opgaven dienen zich aan op het terrein van energie, gebiedsontwikkeling, woningbouw, infrastructuur en mobiliteit. Door het toenemende ruimtegebrek zullen de maatregelen om de opgaven uit te voeren, vaker de gemeentegrens overstijgen. Meer dan ooit is het daarom belangrijk dat de provincie de regie pakt bij het maken van keuzes voor de ontwikkeling van de regio's in de provincie. Gemeenten moeten daarbij over hun eigen schaduw heen stappen, want het geheel is meer dan de som der delen!

Bereikbaarheid

De provincie bepaalt waar (spoor)wegen, havenvoorzieningen en andere fysieke infrastructuur komen, evenals woon- en industriegebieden, agrarische en natuurgebieden en recreatieve voorzieningen. Hierbij mogen de belangen van het bedrijfsleven niet uit het oog worden verloren. Bereikbaarheid is essentieel voor een goed ondernemingsklimaat. De ruimtelijke samenhang tussen steden en de landelijke gebieden laat nog te wensen over, vooral de ontsluiting van landelijke gebieden verdient extra aandacht. VNO-NCW MRA en NWH denken daarover graag mee.

Samenwerking

Noord-Holland heeft zich als provincie altijd onderscheiden door constructieve samenwerking met het bedrijfsleven en de kenniscentra. Een gezamenlijke krachtsinspanning is zeker ook in de komende jaren noodzakelijk. VNO-NCW MRA en NWH willen als vertegenwoordiger van het bedrijfsleven bijdragen aan bundeling van kennis en kunde. Door samen op te trekken, kunnen we samen verdienen en samen verduurzamen. Wij wensen alle politieke partijen veel succes bij de voorbereiding van de verkiezingen.

Henk Markerink

voorzitter VNO-NCW metropool Amsterdam

Jeroen Veerman

voorzitter VNO-NCW Noordwest-Holland

STERK ONDERNEMERSCHAP

Samen met de gemeenten is de provincie verantwoordelijk voor een veerkrachtige regionale economie, een aantrekkelijk ondernemersklimaat en voldoende ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden voor ondernemers. De provincie Noord-Holland kent unieke publiek-private samenwerkingsverbanden die nog veel sterker benut kunnen worden. Steun deze samenwerkingsverbanden en geef meer ruimte aan de stem van het bedrijfsleven!

Noord-Holland is dé groeiprovincie van Nederland. Het BBP (Bruto Binnenlands Product) per inwoner is er het hoogste van Nederland. In de Top 250 Groeibedrijven van het 'Erasmus Centre for Entrepreneurship' staan 96 snelgroeibedrijven uit Noord-Holland.

Van oudsher is Noord-Holland een handelsprovincie met een sterke positie op de internationale wereldmarkt. Met de Noordzee-havens, Seed Valley, de haven van Den Helder en de mainport Schiphol zorgt Noord-Holland ervoor dat Nederland de meest competitieve economie van Europa is (Bron: World Economic Forum).

Noord-Holland heeft ook een sterk agrarische sector, die waardering verdient voor de hoge kwaliteit van de producten die zij levert aan de nationale, Europese en mondiale markt. De agrarische sector, gesitueerd in Noord-Holland Noord en het oostelijk deel van de metropoolregio Amsterdam, is een wereldspeler van formaat met kansen voor de toenemende wereldbevolking.

WEERBAARHEID ONDER DRUK

Toch is deze sterke uitgangspositie geen vanzelfsprekendheid. De internationale handelsstromen zijn belemmerd door de coronacrisis en nu door het gewapende conflict in de Oekraïne. Ondernemers worden geconfronteerd met schaarste aan grondstoffen en hoge grondstof- en energieprijzen.

De binnenlandse problemen, met name de stikstofcrisis en het gebrek aan capaciteit op het elektriciteitsnet, hebben ook negatieve gevolgen voor de weerbaarheid van bedrijven. Ondernemers willen hun bedrijf verduurzamen. De door de stikstofcrisis stagnerende vergunningverlening maakt (ver)bouw echter onmogelijk.

Deze ontwikkelingen zijn schadelijk voor het Nederlandse vestigingsklimaat. Behalve het mislopen van investeringen in de regio, overwegen bedrijven hun vertrek uit Nederland.

Ook bij ons streven naar brede welvaart zijn er zorgelijke ontwikkelingen. In Noord-Holland zijn er grotere inkomensverschillen dan in de andere provincies. Kijk je naar de brede welvaartsindicatoren, zoals inkomen, gezonde leefomgeving, woongenot en kansgelijkheid, dan scoort de Metropoolregio onder het landelijk gemiddelde.

DIT VRAAGT HET NOORD-HOLLANDSE BEDRIJFSLEVEN AAN DE PROVINCIALE STATEN:

- Organiseer samen met het bedrijfsleven efficiënte **subsidieaanvragen in Brussel**. De Europese Commissie heeft veel financiële middelen beschikbaar gesteld voor het stimuleren van duurzame transitie en innovaties.
- Steun de consortia van stakeholders in Noord-Holland die aanspraak maken op nationale financiële middelen, zoals het **Nationaal Groiefonds**, voor regionale projecten. (Voorbeeld: € 5 miljoen voor waterstofproject in de Kop van Noord-Holland).
- Dring bij het Rijk aan op teruggave van de **vliegticketbelasting** aan de regio, zodra deze belasting wordt ingevoerd. Met dat geld kan de mainport Schiphol versneld verduurzamen en de kwaliteit van de leefomgeving en regionaal vervoer verbeteren.

- Speel zo snel mogelijk **stikstofruimte** vrij via gebiedsplannen en extern salderen. Richt de bestaande revoluerende fondsen en het subsidie-instrumentarium nog meer op de stikstofreducerende innovaties die veelbelovend zijn.
- Zorg dat vrijgekomen milieugebruiksruimte op korte termijn beschikbaar komt voor bouwprojecten, niet pas in 2030.
- Maak scherpere keuzes en neem daarbij **brede welvaart** als uitgangspunt. Stel de mens in plaats van economische groei centraal. Zorg voor een balans tussen economische productie, duurzame kwaliteit van de leefomgeving en sociale cohesie in de regio.
- Maak onderhandse **aanbestedingen** met redelijke eisen mogelijk. Wees een *launching customer*. Zet verder in op *social return*.
- Steun **regionale samenwerkingsvormen** en ondersteep de stem van het bedrijfsleven daarin. Enkele voorbeelden van succesvolle publieke-private samenwerking: Greenports in Noord-Holland Noord en Aalsmeer, Seed Valley in West-Friesland en de Kop van Noord-Holland, Agriport bij Middenmeer, TechValley in Alkmaar, regionale werkbedrijven, House of Skills en Amsterdam Logistics.
- Gebruik de **MKB-toets** en betrek het bedrijfsleven bij nieuw beleid.
- Zorg samen met de netbeheerder voor capaciteit op het **elektriciteitsnet** zodat bedrijven stroom kunnen terugleveren, nieuwe bedrijven kunnen aansluiten en bestaande bedrijven kunnen opschalen.

EEN FUNCTIONERENDE ARBEIDSMARKT

De provincie dient de regie te pakken bij de uitvoering van de aanbevelingen in het manifest 'Werken en Ontwikkelen 2030 Noord-Holland' (gepubliceerd in 2021). Het manifest is door veel stakeholders ondertekend, waaronder VNO-NCW, en verwoordt de ambitie om gezamenlijk een veerkrachtige Noord-Hollandse arbeidsmarkt te realiseren, waarop ook voldoende aanbod van technisch personeel is voor de energietransitie en verduurzaming van de provincie.

De onderwijs- en arbeidsmarkt moet wendbaarder worden. Waar in coronatijd in diverse branches de werkloosheid opliep, kampen nu, slechts twee jaar later, de meeste ondernemers met een schreeuwend tekort aan personeel. Onder meer de energietransitie, de noodzaak van meer circulaire productie en de snelle ontwikkelingen in de informatietechnologie en kunstmatige intelligentie vragen om kennis en vaardigheden die op de arbeidsmarkt te weinig aanwezig zijn. Bovendien weten we niet goed wat ons te wachten staat door de geopolitieke spanningen en de dreiging van een nieuwe coronapandemie.

Hoewel de rol van de provincie op de arbeidsmarkt beperkt is, kan zij initiatieven in de vijf arbeidsmarktregio's van Noord-Holland verbinden. De arbeidsmarktregio Noord-Holland Noord is een van de best scorende arbeidsmarktregio's in Nederland in het realiseren van extra banen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Dat doet zij door in te spelen op de vraag van werkgevers en door vaardigheden van (toekomstige) werknemers te verbeteren. Dit voorbeeld verdient navolging. Zo benutten we al het talent in de regio.

Alleen al voor de energietransitie is in de provincie 16.000 fte per jaar nodig. Daarom moet de provincie de regie pakken bij het uitvoeren van de aanbevelingen in het manifest 'Werken en Ontwikkelen 2030 Noord-Holland'. Op Rijksniveau wordt een stevig beleid neergezet om de onderwijs- en arbeidsmarkt toekomstbestendig te maken. Zo is er een aanvalsplan 'Techniek' gelanceerd, waarin onderwijs, bedrijfsleven en overheden samenwerken om zoveel mogelijk jongeren te laten zien hoe mooi werken in de technische sectoren is. De arbeidsmarktregio's, met de provincie als regisseur, zijn van groot belang om deze nationale trajecten goed in de regio te verankeren.

DIT VRAAGT HET NOORD-HOLLANDSE BEDRIJFSLEVEN AAN DE PROVINCIALE STATEN:

- **Monitor** onderzoeken naar trends en ontwikkelingen op de arbeidsmarkt.
- Onderzoek welke arbeidsmarktprojecten succesvol zijn en geschikt voor een uitrol over de andere regio's in de provincie.
- Ondersteun campussen, broedplaatsen en fieldlabs die actief zijn in de sectoren waar het personeelstekort exceptioneel is, zoals de bouw, zorg en techniek.
- Pak de regie bij het uitvoeren van de aanbevelingen in het manifest '**Werken en Ontwikkelen 2030 Noord-Holland**'.
- Start een Noord-Hollandse **campagne** om werken en leren in techniek & technologie te stimuleren.
- Maak het platform **TOMAS** van de Amsterdam Economic Board leidend voor de hele provincie en bouw het uit. Het platform maakt initiatieven in de Metropoolregio Amsterdam (MRA) op ICT- en techniekscholing inzichtelijk.
- Ga door met initiatieven als het Innovatiefestival, Seed Valley, Techport Innovation Centre en de voucherregeling. Zorg dat er interactie is, waarbij leren van elkaar centraal staat, gedurende het hele jaar.
- Steun bedrijven bij het creëren van banen en stageplaatsen aan de onderkant van de arbeidsmarkt.
- Bestrijd uitsluiting en **discriminatie** en bevorder acceptatie van LHBTIQ+.
- Pak de regierol bij de gemeentelijke huisvesting van **arbeidsmigranten**.
- Ondersteun het matchingsprogramma 'Cultuureducatie met kwaliteit'.

ENERGIE EN DUURZAAMHEID: IMPLEMENTATIE OMGEVINGSWET

Er komen veel projecten en daarmee vergunningsaanvragen op het gebied van circulariteit, natuurbescherming en energietransitie op het bord van de drie omgevingsdiensten van Noord-Holland. Met de implementatie van de majeure omgevingswet halverwege 2023 kan de provincie professioneel en meedenkend bevoegd gezag tonen, zeker omdat de omgevingsdiensten moeten leren werken met de nieuwe wet. De provincie moet het nieuwe stelsel van Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH-stelsel) versterken.

Met haar beleid zet de provincie in op een gezonde, veilige en schone provincie. In 2050 wil Noord-Holland klimaatneutraal en circulair zijn en bestand tegen extreme weersveranderingen. Het bedrijfsleven werkt met overheid en kennisinstellingen mee aan de CO₂-reductie van 55 procent in 2030. Dat vraagt niet alleen om een energie- maar ook om een grondstoffentransitie, ofwel de ontwikkeling naar een circulaire economie. Immers, de productie van nieuwe materialen en goederen zorgt ervoor dat grondstoffen opraken en is verantwoordelijk voor meer dan de helft van de wereldwijde CO₂-uitstoot. Veel ondernemers werken aan uiteenlopende circulaire innovaties. De startup- en scale-upprogramma's, zoals GO-NH en PIM, werken goed, omdat de provincie deze met kennis en middelen steunt.

Toch zijn de transities voor ondernemers een grote opgave. Energieprijzen verbreken het ene na het andere hoogterecord. Die kunnen ondernemers niet zomaar doorberekenen aan hun klanten. Vergroenen lukt niet als je rood staat! Bovendien raakt de productievermindering in de energie-intensieve sectoren via het domino-effect ook andere bedrijven.

ZON EN WIND

De ambitie van energieregio Noord-Holland Noord is om 4,2 TWh aan zon- en windenergie te produceren in 2030 (een verdubbeling ten opzichte van 2022). Energieregio Noord-Holland Zuid gaat voor 2,7 TWh (bijna 4 keer meer dan nu het geval is). Gewerkt wordt aan het recyclen van de windturbinebladen en zonnepanelen.

ELEKTRICITEITSNET

De provincie doet er samen met de netbeheerders, gemeenten en overige bedrijven alles aan om ervoor te zorgen dat het elektriciteitsnetwerk in Noord-Holland optimaal blijft functioneren. De subsidie Slimme Oplossingen Netcongestie (SON) is in het leven geroepen omdat het elektriciteitsnet op veel plekken in Noord-Holland 'vol' zit. Gelukkig zijn er al slimme oplossingen bedacht die kansrijk lijken.

STIKSTOF

De provincie heeft de belangrijke taak om juridisch houdbaar beleid te formuleren voor natuurherstel én bouw van woningen en aanleg van infrastructuur. Door

de stikstofcrisis liggen veel bouwprojecten stil, terwijl er innovatieve, concrete oplossingen zijn. De verdeling van de schaarse stikstofruimte per regio is een complexe, integrale opgave, waarvoor Rijk, provincies en bedrijfsleven gezamenlijk aan de lat staan. Daarbij moeten deze partijen zich realiseren dat de landbouw in de provincie Noord-Holland extensief is en dat de Natura 2000-gebieden in Noord-Holland vooral aangetast worden door internationale zeevaart en ammoniak uit zee.

VN-DOELEN

In 2015 hebben de lidstaten van de Verenigde Naties een agenda aangenomen die uit 17 duurzame ontwikkelingsdoelen (Sustainable Development Goals) bestaat. Samen vormen deze doelen een internationaal kompas voor duurzame sociale, economische en ecologische ontwikkelingen. Deze doelen zijn inspiratiebron en richtsnoer voor gezamenlijke acties in dit manifest van ondernemerswensen voor provinciaal beleid.

DIT VRAAGT HET NOORD-HOLLANDSE BEDRIJFSLEVEN AAN DE PROVINCIALE STATEN:

- Geef bedrijven een centrale plek in het toekomstbestendig maken van de regio en betrek ze bij de duurzame uitdagingen.
- Betrek het netwerk **Groene Groeiers** van VNO-NCW en MKB Nederland bij de stimulerende programma's van de provincie op het gebied van energietransitie, circulaire productie en consumptie en biodiversiteit.
- Versnel de ontwikkeling van groene **waterstof** en anticipeer op de consequenties, bijvoorbeeld als ammoniak noodzakelijk is als energiedrager voor waterstof.
- Zorg in overleg met netbeheerders voor voldoende **capaciteit op het elektriciteitsnet**, zodat stroom kan worden teruggeleverd en nieuwe woningen en bedrijven kunnen aansluiten.
- Stimuleer oplossingen om lokaal en regionaal energie op te slaan.
- Zorg voor stimuleringsregelingen voor meer groen gas in ketels en e-boilers.
- Evalueer integraal alle provinciale subsidieregelingen, met name de mate waarin zij transitie versnellen. Er is een subsidieregeling van € 2 miljoen (2022 en 2023) voor gemeentelijke projecten om hitte, droogte, wateroverlast en overstromingen te voorkomen. Zorg dat bedrijventerreinen expliciet in de voorwaarden worden opgenomen.
- Blijf de herstructurering en verduurzaming van **bedrijventerreinen** steunen, inclusief de doelstelling: alle bedrijventerreinen energieneutraal in 2040.
- Zorg voor een efficiënte **vergunningverlening** en handhaving in lijn met Europese wet- en regelgeving. Volg de adviezen van de commissie Van Aartsen voor het VTH-stelsel. Geef omgevingsdiensten nadrukkerlijker de opdracht te experimenteren en te innoveren. Stel geen additionele regionale eisen aan de vergunningverlening.
- Pak in ieder geval de rol van **launching customer**, kijk hoe gemeenten dat doen en bouw het uit. Zorg voor meer inzet van modern en schoon materieel bij de aanleg van infrastructuur. Zorg dat vanaf 2030 alle overheidsaanbestedingen circulair kunnen, conform het Grondstoffenakkoord.
- Organiseer dat de lessen van lokale initiatieven op het gebied van de energietransitie daadwerkelijk verwerkt worden in volgende projecten.
- Zorg voor voldoende **energie-laadinfrastructuur**, zodat zero-emissiemobiliteit kan worden gerealiseerd. Denk niet alleen aan elektrische laadpalen, maar bijvoorbeeld ook aan waterstofvoorzieningen.
- Zet **Breikers** in op grote schaal. Deze organisatie met bewezen trackrecord kan meer werkgevers stimuleren met mobiliteitsmanagement het woon-werkverkeer van hun personeel klimaatneutraal te maken.
- Ondersteun en verbreed het initiatief '**Logistiek 020**' (zero-emissie zones).
- Zorg voor heldere **sturingsinformatie** voor de CO₂-reductie doelstellingen van gemeenten. Openbare bronnen bevatten onvoldoende informatie over de regionale uitstoot in het verleden.
- Ondersteun en verbreed het initiatief Connected Transport Corridors (digitale innovaties tussen vrachtverkeer en verkeerslichten).
- Sta multimodale **bouwhubs** toe bij waterwegen, voor efficiënte bevoorrading van bouwlocaties.
- Zorg voor laagdrempelige voucherregelingen voor life cycle assessments bij bedrijven.
- Ondersteun de regionale veiligheidsnetwerken (RVN's). In deze bedrijvennetwerken kunnen ondernemers van elkaar leren.
- Organiseer een tweede editie van de Noord-Hollandse Circulaire Innovatie Top 20, maar betrek nadrukkerlijker ook langer bestaande bedrijven, niet uitsluitend de jonge innovatieve bedrijven.

BEREIKBAARHEID EN MOBILITEIT: ONTSLUITEN VAN NIEUWE WOONGEBIEDEN

Bereikbaarheid is een voorwaarde voor woningbouw; 'Eerst bewegen dan bouwen!'. Voor een goede ontsluiting van de grote nieuwe woongebieden zijn wegen en openbaar vervoer én een optimale samenwerking tussen de verschillende vervoersmodaliteiten noodzakelijk. Houd rekening met de regionale verschillen in de provincie. 'One size does not fit all.'

De komende jaren nemen het inwonersaantal en de bedrijvigheid in Noord-Holland flink toe en daarmee transport en mobiliteit. De bereikbaarheid en kwaliteit van de infrastructuur zijn medebepalend voor de concurrentiepositie van de provincie. Hier liggen grote uitdagingen in de komende jaren.

De provincie is verantwoordelijk voor:

- de aanleg en het onderhoud van provinciale verbindingswegen, tunnels en bruggen,
- het verlenen van concessies voor het regionale bus- en treinvervoer,
- samenwerking tussen landelijke en regionale/lokale ov-bedrijven op het gebied van provincie-overstijgende bereikbaarheidsprogramma's, dienstregelingen en de ontwikkeling van stationsomgevingen.

Voor een goede ontsluiting van de grote nieuwe woongebieden zijn wegen en openbaar vervoer én een optimale samenwerking tussen de verschillende vervoersmodaliteiten noodzakelijk. Daarbij zijn er twee belemmeringen die het Rijk moet wegnemen:

1. De eis dat er 75 procent zicht moet zijn op de bekostiging van nieuwe infrastructuur. Deze dekkingsgraad is niet haalbaar gezien de grote woningbouwopgave, de bewonersparticipatie en de onervarenheid met de nieuwe omgevingswet en benodigde omgevingsvisies.
2. De eis van 50 procent co-financiering. Dat zet een rem op samenwerking tussen overheden.

De 18 gemeenten in Noord-Holland Noord hebben een bereikbaarheidsvisie vastgesteld. Het bedrijfsleven pleit voor uitvoering daarvan, maar benadrukt tevens dat er meer prangende bereikbaarheidsitems zijn dan die in die visie zijn opgenomen.

DIT VRAAGT HET NOORD-HOLLANDSE BEDRIJFSLEVEN AAN DE PROVINCIALE STATEN:

- Weeg de belangen van het bedrijfsleven en zijn verdienvermogen voor de regio mee bij het besteden van de **provinciale opcenten**. Reserveer een groter aandeel van deze opbrengst voor infrastructuur.

- Breid de capaciteit van het **openbaar vervoer** uit en verbeter regionale verbindingen, met name door de realisatie van lightrail en vrije rijbanen voor de bus.
- Inventariseer welke knelpunten door optimalisatie van bestaande infrastructuur weggewerkt kunnen worden. Het project MoVe van de provincie Zuid-Holland kan als voorbeeld dienen.
- Werk het achterstallig **onderhoud** aan bruggen, viaducten en andere waterstaatwerken weg en zorg voor voldoende budgettaire ruimte voor onderhoud in de toekomst. Plan het onderhoud programmatisch.
- Verbeter de verbindingen tussen **multimodale knooppunten**, zodat weg-, water- en spoorvervoer beter op elkaar aansluiten.
- Blijf bij het Rijk aandringen op het wegnemen van de eisen: 75% zicht op bekostiging en 50% cofinanciering (toelichting hierboven).
- Blijf bij het Rijk aandringen op:
 - **aanleg A8-A9**. Het landschapsplan voor deze verbindingsweg is gelukkig door Provinciale Staten aangenomen;
 - verbetering afslag A9.
- Leg de **Velserboog** aan, zodat het verkeer rechtstreeks vanaf de Westelijke Randweg de A9 op kan rijden.
- Geef de uitvoeringsagenda van de bereikbaarheidsvisie voor Noord-Holland Noord een extra financiële impuls. In deze regio zullen veel nieuwe woningen komen.
- Pak de knelpunten rond **ring Alkmaar/N242** aan:
 - kruispunt Helderseweg/Huiswaarderweg,
 - gelijkvloerse kruisingen aan de Noordwestkant en slimme verkeerslichten,
 - mobiliteitshubs rondom de ring Alkmaar.
- Ondersteun de werkgeversaanpak van **Breikers** (zie boven: energie en duurzaamheid).
- Rol door **fietsroutes** uit en verbind de provinciale fietsplannen met het nationaal 'toekomstbeeld fiets

en fietsambitie '22 – 25'. Het Rijk heeft € 6 miljard vrijgemaakt om te zorgen dat op landelijk niveau de komende 2,5 jaar 100.000 extra mensen de fiets naar het werk pakken.

- Breid het Amsterdamse **metronetwerk** naar de regio uit.
- Stimuleer gemeenten dat zij de gewenste vervoersmodaliteit(en) afgeven voor de aan- en afvoer van bouwmaterialen. Dat kan bij het afgeven van de bouwvergunningen. **Binnenvaart** heeft slechts een aandeel van 5% in de totale vervoersprestatie van Noord-Holland, terwijl dit vaak een goed alternatief voor het vrachtverkeer is.
- Concentreer ruimte voor extensieve bedrijvigheid aan de **A7**.
- Voer de onderdoorgang **N247** uit. Onderzoek waar spoorwegovergangen de doorstroming op provinciale wegen te zeer hinderen en hoe deze problemen betaalbaar opgelost kunnen worden.
- Investeer in een ov-verbinding tussen het NS-station Santpoort-Zuid en bedrijventerrein de Waarderpolder.
- Maak werk van de adviezen van de commissie 'd Hooge voor additionele brugverbindingen over **het IJ** en verwerk de eisen rondom duurzaamheid (groen staal, circulair materiaal) in het technisch programma van eisen. Een fietsbrug (Oostbrug) moet de eerste verbinding zijn.
- Zorg voor voldoende beveiligde parkeerplaatsen voor vrachtwagens.

EEN LANGETERMIJNVISIE OP DE RUIMTELIJKE ORDENING

De woningbouwopgave is actueel, echter blijf ook denken in vergezichten. Maak een toekomstbeeld voor de langere termijn en durf hier 'out of the box' denkwijzen neer te zetten, rekening houdend met klimaatadaptatie, verduurzaming en economische groei. Geef meer ondersteuning aan de bouwambassadeur.

In de komende zittingsperiode van Provinciale Staten wordt de Omgevingswet realiteit. De Provincie speelt een belangrijke rol bij de totstandkoming van de Omgevingswet. Deze bepaalt in belangrijke mate de ruimtelijke inrichting van ons land. De provincie heeft daarbij een coördinerende en beslissende rol. Zij moet de gemeentelijke omgevingsvisies en -plannen stroomlijnen.

Zij kan voorkomen dat woningbouw ten koste gaat van ruimte voor bedrijven, onder meer op bedrijventerreinen. Zij moet in overleg met gemeenten zorgdragen voor voldoende vestigingsmogelijkheden voor (nieuwe) ondernemingen en ontwikkelmogelijkheden voor bestaande. Voor ondernemers die hun bedrijf van de gemeente moeten verplaatsen, ontbreekt vaak een reële alternatieve bedrijfslocatie én een passende vergoeding. De provincie moet zorgen voor alternatieve locaties, zeker voor bedrijven in de zwaardere milieucategorieën.

Tegelijkertijd neemt de woningnood toe. Vooral mensen met een laag- of middeninkomen kunnen in de regio geen betaalbare woning meer vinden. In het streven naar brede welvaart moet dit met voorrang worden aangepakt. Voldoende passende woonruimte in een prettige omgeving maakt ook het vestigingsklimaat aantrekkelijk. De provincie Noord-Holland heeft samen met gemeenten mogelijke woningbouwlocaties in beeld gebracht, evenals de knelpunten. Wij hopen dat de landelijke en provinciale prestatieafspraken gaan helpen om op tempo te komen. De provincie zet in op de bouw van 60.000 woningen in Noord-Holland-Noord tot 2040. Zij zal voldoende locaties moeten aanwijzen.

Om echt vaart te kunnen maken is het nodig dat het bedrijfsleven zo vroeg mogelijk wordt betrokken bij de grote verbouwing van ons land. Om deze grote woningbouwopgave aan te kunnen pakken, is de kennis en kunde van het Nederlands bedrijfsleven nodig.

DIT VRAAGT HET NOORD-HOLLANDSE BEDRIJFSLEVEN AAN DE PROVINCIALE STATEN:

- Betrek het regionale bedrijfsleven intensief bij het formuleren van een **omgevingsvisie**, waarin met name de ontwikkeling van de functies wonen, detailhandel, horeca en bedrijventerreinen is opgenomen.
- Benut de mogelijkheden om bedrijven de ruimte te

geven in de omgevingsverordeningen, omgevingsvisies en omgevingsplannen. Zorg voor afstemming tussen de omgevingsvisies en plannen van gemeenten.

- Zie erop toe dat gemeenten de vaart houden in het verstrekken van **vergunningen** en ondersteun ze met expertise.
- Erken de essentiële functie en toegevoegde waarde van **bedrijventerreinen** in alle beleid.
- Steun ontwikkelbedrijf Noord-Holland Noord en omgevingsdiensten die bedrijventerreinen verduurzamen.
- Zorg voor voldoende werklocaties met een hogere milieucategorie (3 en hoger) en zorg dat bedrijven in een keten bij elkaar gevestigd kunnen worden op een bedrijventerrein. Houd er rekening mee dat voor circulaire productie veel ruimte nodig is.
- Zorg voor ruimte voor waterberging op bedrijventerreinen, broodnodig als gevolg van de klimaatverandering.
- Verstevig de rol van de door de provincie ingestelde **bouwambassadeur**.
- Onderzoek of een **bouwtafel** met stakeholders (woningbouwcorporaties, omgevingsdiensten, financiers, ingenieursbureaus, bouwers, wethouders en vervoerregio's) het vergunningsproces, circulaire bouw en voldoende aanbod van arbeidskrachten kan versnellen.
- Faciliteer modulaire bouw van woningen in fabrieken in plaats van op de plek waar het huis moeten komen. Dat versnelt het bouwproces.
- Zorg voor voldoende ruimte voor logistieke bedrijvigheid en behoud agrarisch gebied voor de Greenport Noord-Holland Noord. Faciliteer de groei van beide sectoren.
- Analyseer het effect van grootschalig waterstofgebruik op de ruimtelijke ordening.
- Reguleer de ruimtelijke inpassing van **datacenters**. Wijs locaties aan en stel eisen aan landschappelijke inpassing. Evalueer de datacenterstrategie 2023.
- Stimuleer en houd toezicht op de uitvoering van beleid tegen leegstand.

In dit manifest zijn de wensen voor provinciaal beleid opgenomen van ondernemers aangesloten bij VNO-NCW NOORDWEST-HOLLAND en VNO-NCW METROPOOL AMSTERDAM. Aan deze kringen van VNO-NCW West zijn de volgende organisaties gelieerd:

**IKH INDUSTRIEKRING
HAARLEM**

OV IJMOND

RAI VERENIGING

**ONDERNEMERSVERENIGING
AMSTELVEEN**

**INDUSTRIEVERENIGING
WEESP**

ZUID-OOST CITY

**HELDERSE ONDERNEMERS-
VERENIGING**

**ONDERNEMEND
HOOFDDORP**

**BEDRIJVENFEDERATIE
GOOI & VECHTSTREEK**

**FIN BEDRIJVENVERENIGING
NAARDEN-BUSSUM**

**ONDERNEMERSVERENIGING
OUDER-AMSTEL**

**WESTFRIESE
BEDRIJVENGROEP**

NVLB

**ONDERNEMERSVERENIGING
WESTPOORT**

**VOWA (VERENIGING
ONDERNEMEND WATER-
LAND)**

OVER VNO-NCW WEST

VNO-NCW West is dé ondernemersvereniging in de Randstad (Noord- en Zuid-Holland) met een krachtig netwerk van actieve leden. De vereniging behartigt in samenwerking met nationale brancheverenigingen en lokale ondernemersverenigingen de belangen van ondernemers en bedrijven. Dagelijks zetten bestuurders, leden en medewerkers zich in voor een goed ondernemingsklimaat.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met:

Robert Tieman

Manager Public Affairs Noord-Holland

E: tieman@vno-ncwwest.nl

M: 06 83 16 65 61